

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Modalen kommune
Postboks 44
5729 MODALEN

Vår dato: 11.01.2019
Vår ref.: 201201010-6
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Stein Wisthus Johansen

Krav om revisjon av konsesjonsvilkår i Eksingedalsvassdraget og Teigdalsvassdraget, samt koordinering med Steinslands-/Modalsvassdraget.

Eksingedalsvassdraget/Teigdalsvassdraget

NVE har mottatt henvendelse fra Eksingedalen Bygdaråd og Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) i Hordaland med krav om revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringene i Eksingedalsvassdraget. Likeså har vi mottatt henvendelse fra Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) i Hordaland og Stiftelsen Voss Klekkeri med krav om revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringene i Teigdalsvassdraget. Kravene berører i første rekke hovedkonsesjonen for Evanger kraftverk:

- Kgl. res. av 04.03.1966: Reguleringer og overføringer i Eksingedalsvassdraget m.fl. i forbindelse med bygging av Evanger kraftstasjon.

Det er i ettertid gitt flere tilleggskonsesjoner og tillatelser til planendringer i vassdragene. En samlet gjennomgang av konsesjoner som eventuelt vil inngå i en revisjon vil gjøres i forbindelse med en eventuell åpning av saken.

De innkomne krav for Eksingedalsvassdraget omhandler i hovedsak tilgroingsproblematikken i deler av Ekso, forsurs- og minstevannføringsproblematikk på anadrom strekning og magasinrestriksjoner av hensyn til landskap og friluftsliv i Askjelldalsvatn, Grøndalsvatn og Kvanndalsvatn. Tilsvarende for Teigdalselva er det bl.a. krav om tilstrekkelig minstevannføring på anadrom strekning hele året, vurdering av biotopiltak og eventuelle avbøtende tiltak i forhold til Vossolaksen (Evangervatnet, Bolstadelva, Bolstadfjorden).

Det ble gitt konsesjon til Myster kraftverk i Eksingedalsvassdraget i Kgl. res. av 25.02.1983. Hovedkonsesjonen har revisjonsadgang 19.06.2022. Kraftverket fikk et nytt manøvreringsreglement i Kgl. res. av 23.01.2009 hvor det i vilkårene står følgende: «*Vannslippingsbestemmelsene kan tas opp til ny vurdering i 2016 i forbindelse med en ev. revisjon av vilkårene for Evangerreguleringen (kgl.res. 4 mars 1966)*». NVE mener på denne bakgrunn at det er naturlig å også kunne vurdere forhold knyttet til Myster kraftverk i en samlet behandling av Eksingedalsvassdraget.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Modalen/Steinslandsvassdraget

I hovedkonsesjonen for Evanger kraftverk fra 1966, ble Skjerjevatn, som naturlig drenerer til Eksingedalen, gjort om til tappemagasin for Evanger kraftverk via Askjelldalsvatn. Senere er Skjerjevatn overført til Modalsvassdraget via Nygaard pumpekraftverk. I manøvreringsreglementene for både Evanger kraftverk og Nygard pumpekraftverk står det at «*I ekstraordinære situasjoner kan Skjerjevatn tilbakeføres til Evanger kraftverk*». Evangerkonsesjonen omfatter også andre overføringer fra Steinslandsvassdraget (Kvanngrovatn og Holskardvatn). NVE mener derfor at Modalen/Steinslandsvassdraget også bør inkluderes i en eventuell vilkårsrevisjon.

Bergsdalsvassdraget

NVE har også mottatt krav fra Stiftelsen Voss Klekkeri (09.10.2017) om revisjon av konsesjonen til å overføre Torfinno i Vossovassdraget til Bergsdalsvassdraget. NVE mener det er naturlig å ta med vurderingene rundt Torfinno i vår revisjon av Evanger kraftverk og vil legge opp til en behandling av kravene som berører Vossovassdraget som nasjonalt laksevassdrag i samme tidsrom, jmf. NVE brev 201707509-2.

Kravene i saken så langt er fremmet av interesseorganisasjoner. I «Retningslinjene for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer», utgitt av Olje- og energidepartementet i 2012, heter det (på s. 14) at krav til vilkårsrevisjon normalt bør fremmes og koordineres gjennom kommunene. **NVE ber kommunene Voss, Vaksdal, Vik, Modalen og Høyanger om en kort redegjørelse for hvorvidt dere ønsker å fremme revisjonskrav og eventuelt hvordan dere ønsker å koordinere dere.** Et slikt krav kan baseres på andre allmenne interesser enn det Eksingedalen Bygdaråd, Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland og Stiftelsen Voss Klekkeri har påpekt i sine krav.

Frist for tilbakemelding til NVE om hver enkelt kommune ønsker å fremme krav, settes til **1. april 2019**. Vi ber videre om få tilsendt eventuelle krav innen **1. juli 2019**.

Ta gjerne kontakt med saksbehandler dersom dere har spørsmål.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Stein Wisthus Johansen
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:4

Mottakerliste:

Høyanger kommune
Modalen kommune
Vaksdal kommune
Vik kommune
Voss kommune

Kopi til:

BKK PRODUKSJON AS
Eksingedalen Bygderåd
FNF Hordaland
Hordaland fylkeskommune
Stiftelsen Voss Klekkeri

Til NVE / Konesesjonsavdelinga

Fornyng av konsesjonsvilkår – Eksingedalsvassdraget / Evanger kraftverk

Konsesjonen for Eksingedalsvassdraget i Vaksdal kommune med Evanger Kraftverk i Voss kommune vart gjeven ved Kongelig resolusjon 4. mars 1966. Resolusjonen er basert på Stortingsvedtak 14. juni 1965.

I konsesjonen heiter det i pkt 1:

"Konsesjonsvilkårene kan taes opp til alminnelig revisjon etter 50 år".

Eksingedalen Bygdaråd, som er paraplyorganisasjon for alle relevante lag og organisasjonar rundt Eksingedalsvassdraget, medrekna grunneigarlaga, bondelag og andre, vil med dette be NVE no vedta at det vert gjennomført ein revisjon av vilkåra knytt til konsesjonen for Eksingedalsvassdraget.

Ei sak som har mange like trekk med Eksingedalsvassdraget, er Vinstra-vassdraget. I Vinstra-saka fatta NVE vedtak 31.3.2000 om at det skulle gjennomførast ein revisjon av vilkåra for regulering av Bygdin og Olstrappen. Det tok åtte og eit halvt år før det i desember 2008 vart lagt fram Kongeleg resolusjon om nye konsesjonsvilkår for Vinstravassdraget. Dette er nemnt her for å peika på at det er ein tidkrevjande prosess når vilkår for store kraftanlegg skal fornyast.

I korte trekk vil vi peika på følgjande argument for at arbeidet med nye konsesjonsvilkår no vert sett i gong:

1. Fem år å gå på

Det er no fem år fram til nye konsesjonsvilkår for Eksingedalsvassdraget med Evanger Kraftverk må vera på plass. Med erfaring frå andre saker er det no det rette tidspunktet til å fatte vedtak om å starte arbeidet med nye konsesjonsvilkår. Vi er med andre ord – sett i høve til liknande saker – ikkje for tidleg ute.

2. BKK vil byggja meir

BKK som er regulant for konsesjonen, har den siste tida teke kontakt med NVE for å få teke opp att "Konsekvensutredningsprogram" for kraftutbygging som vert kalla Beinhelleren Pumpe. Dette prosjektet går ut på å ta meir av vatnet frå Eksingedalsvassdraget og overføra det til Evanger kraftverk. Resultatet av Beinhelleren Pumpe vert ytterlegare redusert vassføring i Ekso. I følgje konsesjonen for vassdraget er det ikkje pålegg om minstevassføring.

Vassmengda i elva er etter reguleringa redusert til om lag ein tredel, alt etter kvar ein målar vassføringa. Presise hydrologiske data er ikkje kjende for oss. Vassføringa frå juli/august og utover er ytterlegare redusert, og dette er vekstsesongen for det meste av det vi ikkje ynskjer i elva.

Dersom Beinhelleren Pumpe skulle bli realisert, vil vassmengda i den nær 5 mil lange elva verta redusert ytterlegare, i heile strekninga ned til sjøen. Det vil ikkje vera i tråd med heilskapleg planlegging for vassdraget dersom BKK skulle fått løyve til å realisera planane for Beinhelleren Pumpe, utan å setja dette inn i ein samanheng som gjeld heile vassdraget (elva). For alle partar vil det vera bra å få kjende, framtidige rammevilkår for hovudreguleringa: konsesjonsvilkåra frå 1966.

3. Tips frå NVE

I august 2010 var representantar frå NVE saman med BKK og Eksingedalen Bygdaråd på synfaring i Eksingedalsvassdraget i området frå Bergo til Høvik. Under synfaringa vart det frå NVE si side peika på at det dei komande åra – fram mot 2016 – ville koma mange store saker til NVE om fornying av konsesjonsvilkår. Difor var tilrådinga eller tipset frå NVE at vi burde ta opp saka om nye vilkår for Eksingedalsvassdraget tidleg, eller kanskje rettare sagt no, for å letta trykket på kø og opphopping, og for å få nye konsesjonsvilkår på plass til rett tid.

4. Rette opp miljøskader

NVE og Olje og energidepartementet sine generelle haldningar til fornying av konsesjonsvilkår, presentert i saka om Vinstravassdraget, er at: "revisjon gjev primært høve til å setja nye vilkår for å rette opp miljøskader som er oppstått som følgje av utbyggingane. I tillegg kan også vilkåra generelt verta modernisert, og uaktuelle vilkår kan verta sletta".

I april 2010 tok Eksingedalen Bygdaråd opp saka om tilgroing i Ekso, og betydeleg oppstuvning av massar på oppsida av ein del tersklar i elva. I august 2010 var Miljøtilsynet i NVE, saman med BKK og Eksingedalen Bygdaråd på synfaring til dei sentrale delane av Ekso. Etter dette har Miljøtilsynet i NVE teke initiativ til at det vert sett i gang eit "tilgroingsprosjekt" med m.a. representantar for NVE, BKK, Eksingedalen Bygdaråd, Fylkesmannen i Hordaland, Vaksdal kommune og eventuelt andre. Situasjonen er kort sagt så alvorleg at Ekso det siste tiåret har utvikla seg til å vera elva/vassdraget av dei større, med størst tilgroingsproblem på Vestlandet. Fagrapportar som er bestilt av Fylkesmannen i Hordaland, peikar på at redusert vassføring i elva etter reguleringa, er den største grunnen til problemet med tilgroing.

Det vil vera naturleg at ein prosess som gjeld tilgroinga, også vert sett i samanheng med nye konsesjonsvilkår der det vert lagt vekt på miljøskadar og tiltak. Det er etter vårt syn naturleg å ha to parallelle prosessar om framtida for vassdraget, sidan målet er det same: Forsvarlege og betre miljøtilhøve i vassdraget.

Det er heilt naturleg og påkravd at prosjektet mot tilgroing har god framdrift frå no av, sidan tilgroinga har akselerert vesentleg siste åra. Ei fornying av

konsesjonsvilkåra treng ikkje på nokon måte bremsa tempoet som trengst for å rydda opp i elva. Derimot vil prosessen med fornying av konsesjonsvilkåra venteleg ha god nytte av eit samspel med det forventa oppryddingsarbeidet i elva.

Etter det vi kjenner til er det fire konsesjonar som gjeld Evanger kraftverk. NVE vil venteleg vurdera ei samordning av fornying av vilkåra for desse konsesjonane. Den konsesjonen som gjeld Eksingedalsvassdraget med overføring til Evanger må reknast som hovudkonsesjonen. På denne bakgrunnen er det naturleg at fornying av vilkår for dei andre konsesjonane eventuelt følgjer prosessen for 1966-reguleringa, der revisjonstidspunktet er 2016.

Ut frå denne samla argumentasjonen ser vi det som naturleg at NVE no fattar formelt vedtak om å starte og formelt opne for prosessen om vilkårsfornyng no.

Eksingedalen 28. april 2011

For Eksingedalen Bygdaråd og grunneigarlaga

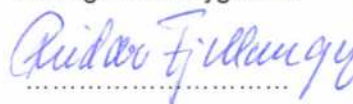
Liv Anne Bergo
Eksingedalen Bygdaråd

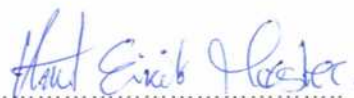
Gunnar Hatland
Eksingedalen Bygdaråd

Trygve Nilsen
Øvre Eksingedalen Grunneigarlag

Reidar Fjellanger
Eksingedalen Grunneigarlag

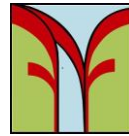
Knut Eirik Møster
Ekso Elveigarlag

Kontakt:

Eksingedalen Bygdaråd ved Gunnar Hatland, Yksendalen, 5728 Eidslandet, fasttelefon 5659 7151, mobil 4008 1948, mailadresse: gunnar.hatland@hotmail.com

Kopi til:

Vaksdal kommune
Voss kommune
Vik kommune
Modalen kommune
BKK
Hordaland Fylkeskommune
Fylkesmannen i Hordaland

Noregs Vassdrags- og Energidirektorat (NVE)
Postboks 5091
Majorstua
0301 Oslo

Bergen, 5. desember 2014

Krav om revisjon av 063.Z Eksingedalsvassdraget (Ekso)

FNF Hordaland er eit samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjonar i Hordaland. Formålet er å styrke organisasjonane sitt arbeid med å ta vare på natur- og friluftslivsinteresser i aktuelle saker i fylket. Følgjande organisasjonar har slutta seg til FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag, Naturvernforbundet Hordaland, Noregs Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, Hordaland Fylkeskystlag, Norsk Botanisk Foreining Vestlandsavdelinga og Sykklistanes Landsforeining Bergen og omegn. Organisasjonane i FNF Hordaland representerar totalt over 36.000 medlemskap.

Med heimel i Vassdragsreguleringslova og på vegne av allmenne interesser i Hordaland, stiller me hermed krav om revisjon av gjeldande konsesjonar for 063.Z Eksingedalsvassdraget.

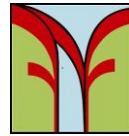
Grunngjeving for krav om revisjon:

Ekso var opphavleg ein av Hordaland sine 10 viktigaste lakseelvar, og den var særskild verdifull på grunn av sin unike laksestamme med storvaksen fisk. Eksingedalsvassdraget, ved sida av Bjoreio i Hardanger, er det vassdraget i Hordaland der vasskraftutbygging har forulempa størst skade på ein laksebestand. Vassdraget har og ein verdifull bestand med sjøaure, og både denne og laksebestanden er betydeleg redusert i dag.

I tillegg til svært stor verdi for fisk og fiske (inkl. fisketurisme), har Eksingedalsvassdraget vesentlege landskapsverdiar. Området er ein sentral innfallsport til Stølsheimen, eit regionalt viktig friluftslivsområde i Hordaland, og fleire av dei etablerte magasinane grensar opp mot Stølsheimen landskapsvernområdet. Nesheimvatnet i øvre del av vassdraget er eit freda våtmarksområde.

Det er to konsesjonar i vassdraget som kan revideras innan år 2022, og konsesjonær er BKK Produksjon AS. Redusert vassføring og hyppige vassføringssendringar er peika ut som sentrale påverknader på lakseførande strekning. Nedre del (anadrom strekning) har i dag problem med forsuring, og det er investert millionar i kalkingstiltak for å motverke dette.

I øvre del av vassdraget (deriblant i Nesheimvatnet) har ein hatt store utfordringar med gjengroing, truleg som ein direkte konsekvens av redusert vassføring. Vi er kjend med at konsesjonæren på eige initiativ har utført arbeid for å motvirke denne gjengroinga. Det er imidlertid gjennom ein revisjonsprosess at desse og andre miljøforbetrande tiltaka kan formaliserast. Det er ikkje minstevassføring i vassdraget oppstrøms Nesheimvatnet i dag, og dagens minstevassføring nedstrøms Nesheimvatnet er for liten og gjeld berre i periodar med tilstrekkeleg tilsig til vatnet. I

forum for
natur og
friluftsliv

tørre periodar med lite tilsig kan regulanten i dag velje å ikkje sleppe minstevassføring, og det må rettast opp i ved ein revisjon.

Aktuelle tiltak:

Vi meiner det må innførast slepp av tilstrekkeleg minstevassføring i vassdraget heile året. Nye vilkår må sikre slepp av vatn til Nesheimvatnet i periodar med lavt tilsig frå høgareliggande magasin, slik at dei nye krava til minstevassføring etter revisjonen kan oppretthaldas 100 % av tida.

Den pågåande kalkinga i vassdraget må vidareførast, og i revisjonsprosessen vil det være naturleg å vurdere om ein skal pålegge regulanten å betale for kalkinga jf. naturmangfaldlova § 11. Andre aktuelle tiltak er magasinrestriksjonar i Askjedalsdammen/Grøndalsvatn og Kvanndalsvatn av omsyn til landskap og friluftsliv, og meir optimal driftsvassføring frå Myster kraftverk.

Vi forventar at dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12 leggas til grunn i revisjonsprosessen, og at det gjennomførast undersøkingar for å avdekke kva slags drift/effektkjøring som gir den beste økologiske tilstanden for vassdraget.

Vennleg helsing

Johanna Myrseth Aarflot
Fylkeskoordinator
FNF Hordaland

Nils Tore Skogland
Dagleg leiar
Naturvernforbundet Hordaland

Alv Arne Lyse
Fylkessekretær
NJFF Hordaland

Helene Ødven
Dagleg leiar
Bergen og Hordaland Turlag

Naturvernforbundet
i Hordaland

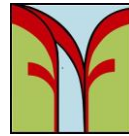

Bergen og Hordaland Turlag

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland
Hordaland fylkeskommune
Vaksdal kommune
Eksingedalen bygderåd

Noregs Vassdrags- og Energidirektorat (NVE)
Postboks 5091
Majorstua
0301 Oslo

Bergen, 17. desember 2014

Krav om revisjon av 062.Z Teigdalsvassdraget (Teigdalselva)

FNF Hordaland er eit samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjonar i Hordaland. Formålet er å styrke organisasjonane sitt arbeid med å ta vare på natur- og friluftslivsinteresser i aktuelle saker i fylket. Følgjande organisasjonar har slutta seg til FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag, Naturvernforbundet Hordaland, Noregs Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, Hordaland Fylkeskystlag, Norsk Botanisk Foreining Vestlandsavdelinga og Sykklistanes Landsforeining Bergen og omegn. Organisasjonane i FNF Hordaland representerar totalt over 36.000 medlemskap.

Med heimel i Vassdragsreguleringslova og på vegne av allmenne interesser i Hordaland, stiller me hermed krav om revisjon av gjeldande konsesjonar for 062.Z Teigdalsvassdraget.

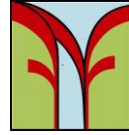
Grunngjeving for krav om revisjon:

Teigdalselva er det største sidevassdraget til det nasjonale laksevassdraget Vosso, og er gyte- og oppvekstområde for den freda Vossolaksen. Vossolaksen var i si tid ein laks i verdsklasse med den største gjennomsnittlege storleiken av Atlantisk laks i heile verda, og er vurdert som ein unik ressurs både nasjonalt og internasjonalt. Teigdalselva er også ei av dei aller viktigaste elvane i Hordaland for fiske av sjøaure (sjå m.a. fangsstatistikk frå Miljødirektoratet), og er såleis ei svært viktig elv i sportsfiskesamanheng.

Vassføringa i Teigdalselva er i dag sterkt redusert, og det er ikkje krav til minstevassføring. Teigdalselva har eit stort potensiale for fiskeproduksjon, og redusert vassføring i elva er utpeika som ein flaksehals for produksjon av ungfisk (sjå m.a. "LIV" – livet i vassdragene, rapport nr. 194 LFI/Uni Miljø 2013).

I friluftslivssamanheng er Teigdalselva også viktig på grunn av dei unike eigenskapane den har for elvepadling. Elva er internasjonalt anerkjent, og elvepadlarar verda over kjem til Voss for å padle den såkalla "dobbeldroppen" (Kråkefossen) som omtalas som ei av verdas beste droppkombinasjonar. Grunna eksisterande utbyggingar er elva i dag ofte for "tørr" for elvepadling.

Det er to konsesjonar i Teigdalsvassdraget som kan revideras innan år 2022, og konsesjonær er BKK Produksjon AS. Det føreligg også planar for nye utbyggingar med ytterlegare fråføring av vatn frå vassdraget. Vi meiner det er avgjerande at det gjennomførast ein revisjon av eksisterande konsesjonar før det fattast vedtak i dei utbyggingssakene av tyding for vassdraget som no er til behandling hjå NVE.

forum for
natur og
friluftsliv

Aktuelle tiltak:

Vi meiner det må innførast slepp av tilstrekkeleg minstevassføring i vassdraget heile året. Det må i revisjonsprosessen gjennomførast undersøkingar for å avdekke kva slags drift/effektkjøring som gir den beste økologiske tilstanden for vassdraget. Vidare må ein sjå på om det kan gjerast tiltak for å betre forholda for elvepadling i elva.

Vi forventar at dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12 leggas til grunn i revisjonsprosessen.

Vennleg helsing

Johanna Myrseth Aarflot
Fylkeskoordinator
FNF Hordaland

Nils Tore Skogland
Dagleg leiar
Naturvernforbundet Hordaland

Alv Arne Lyse
Fylkessekretær
NJFF Hordaland

Helene Ødven
Dagleg leiar
Bergen og Hordaland Turlag

Naturvernforbundet
i Hordaland

Bergen og Hordaland Turlag

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland
Hordaland fylkeskommune
Voss kommune
Vaksdal kommune
Fadnes og Mæstad Elveigarlag
Voss kajakklubb

201407105-3
KV/SWJ 312

Norges Vassdrags- og Energiforening (NVE)
Postboks 5091
Majorstua
0301 Oslo

22. 05. 2015

Krav om revisjon av 062.Z Teigdalsvassdraget

Vosso har status som nasjonalt laksevassdrag. Teigdalselva og Bolstadelva er del av dette, og Bolstadfjorden er del av nasjonal laksefjord. Dette er kriterier som skal vektleggast i samband med revisjonar. Vossolaksen er trua av utrydding og er i dag bevart i genbank og teke vare på i Vossovassdraget ved hjelp av ulike kultiverings tiltak. Ein omfattande redningsaksjon for denne unike laksebestanden pågår. Målsettinga er att Vossolaksen på sikt skal klare å opprettholde seg sjølv på normalt nivå.

Krav stiftelsen Voss klekkeri meiner må vurderast i samband med revisjonen:

Teigdalselva

- Krav om tilstrekkeleg minstevassføring i Teigdalselva heile året. No er 70% av nedbørsfeltet ved Kråkefossen fråført og regulert til Evanger kraftverk. I dag er det ikkje noko krav om minstevassføring.
- På grunn av sterkt redusert sjøaure og laksebestand som følge av regulering til kraftproduksjon må det vurderast utsetting pålegg av sjøaure og laks. Og vurdere om det trengs meir biotop forbedringar.

Bolstadelva

- Krav om kompensasjon for redusert smoltproduksjon som følge av endringar i temperatur og hydrologi i Bolstadelva. Forsking har vist at laksyngelen veks seinare og smoltalderen er høgare enn i Vosso. (DN-utredning 1-2013 Redningsaksjonen for Vossolaksen) Korleis sjøauren vert påverka av dette må og vurderast. Det må utgreiast kor mykje smoltproduksjonen er redusert og korleis dette kan kompensast.
- Vurdere utsettingspålegg for smolt som kompensasjon for tapt ungfiskproduksjon, og slep av smolt til ytre fjordområder. Dette tiltaket har hatt god verknad på smolt overleving og tilbakevandring av laks.
- Vurdere å endre vassinntak til overflateinntak for å få nærmare naturleg temperatur nedstraums Evangerkraftverk og i Bolstadelva.

Bolstadfjorden

- Forsking har vist høg dødlegheit på utvandrande laksesmolt i Bolstadfjorden. Telemetri- forsøk med akustiske sendarar på smolt viser 80% og 88% prosent dødlighet på dei akustisk merka laksesmoltane våren 2012 og 2013 gjennom Bolstadfjorden og til Stamnes. (Ref." Migrasjon and predation of atlantic salmon smolts from Vosso" final report FHF project# 900778. Bjørn Barlaup mfl.) Tilsvarande forsøk i 2014 på 49 smolt frå Voss klekkeri viste at 86 % vart vekke på denne strekninga (ikkje rapportert enno). Dei smoltane som kom til Stamnes desse åra brukte ca.10 døgn på omlag ei mil fjordvandring.

Telemetri-forsøk med akustiske sendarar på Lærdalssmolt i Sognefjorden viser at dei vandra ca ei mil pr. døgn (10 gangar raskare). (Ref. Utvandringstidspunkt og marin åtferd hjå smolt frå Lærdalselva. Rapport L.Nr. 6033 2010. Henning Andre Urke mfl.) Det må i samband med revisjon vurderast om det høge tapet og treg vandring i Bolstadfjorden kan skuldast endringar i miljøet i fjorden. Det er unaturleg magasinering av vatn og endra avrenning gjennom året i vassdraget grunna kraftproduksjonen. Det er og overført mykje vatn til Evanger kraftverk som naturleg høyrer til Ekso vassdraget. Bolstadfjorden har blitt nærmast heilt ferskvatn etter reguleringane, og t.d. torsk har forsvunne som følge av mangel på sjøvatn. Når Evanger kraftverk vart stoppa ein periode vinteren 2013 og det var normal avrenning og liten vassføring ut i Bolstadfjorden, fekk sjøvatn trekke inn over terskelen ved Straume på flo sjø. NIVA målte salt konsentrasjonar på ca 1% fleire plassar i Bolstadfjorden i april denne våren.

- Dersom denne unaturleg høge smoltdødlegheiten og forsinka vandringsfarten kan knyttast til kraftproduksjonen, vil den ha negativ påvirkning på all laksesmolt som går ut av Vosso vassdraget. Dette må undersøkast grundig. Korleis kan dette utbedrast, eller kompensast.
- Er det god økologisk tilstand i Bolstadfjorden etter kriteria i vannforskrifta?

Voss klekkeri

- I konsesjonen som gjeld no, står det mellom anna at BKK kan bli pålagt å drive klekkeri i vassdraget. BKK er i dag stor bidragsytar til Voss klekkeri og kultiveringa av laks i Vossovassdraget.
- Det må stillast strengare krav til korleis BKK sitt økonomisk bidrag og ansvar for laks og sjøaure skal vere i den neste konsesjonsperioden. Og om naudsynt ha økonomisk ansvar for å finansiere drifta til Voss klekkeri.

Geir Ove Henden

Dagleg leiar Geir Ove Henden

Rolf Abrahamsen

Styreleiar Rolf Abrahamsen

Kopi til:

Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Fylkesmannen i Hordaland, miljøvern og klimaavdelinga postboks 7310, 5020 Bergen

Hordaland fylkeskommune, postboks 7900, 5020 Bergen

Voss kommune utrågata 9 postboks 145, 5701 Voss

Vaksdal kommune Konsul jebsensgate 16, 5782 Dalekvam.